

VILÁGÖSSÁG

IDŐJÁRASJELENTÉS

Közép-Európában élénk északi szél, változóköny, hűvös az idő. Spanyolországban és Közép-Oroszországban nagy hőség van: Moszkvában 33 fok, Szeverlában tegnap 38 fok volt. Erdélyben egyelőre nem várható gyors javulás. Kolozsváron tegnap 18 fok volt.

Várható időjárás: gyengülő szél, felhőátvonulások, esetleg fűtő esővel. A hőmérséklet alig változik. Vasárnapi kilátások: kevesebb felhő, lassú hőemelkedés.

KOLOZSVAR.
1948 június 26, szombat

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPI LAPJA

V. EBFOLYAM
144. szám

Mindannyiunknak, akik ebben az országban élünk, közös feladatunk a nemzeti függetlenség megvédése

— mondotta Takáts Lajos dr. miniszterhelyettes temesvári beszédében

„Az ittélő dolgozó magyar nép a haladó erők egyik komoly tényezője hazánkban”

TEMESVÁR. — A Magyar Népi Szövetség temesvári megyei szervezete a Szakszervezeti Tanács, a Demokrata Zsidó Népközösség és a Romániai Szlovák Kulturszövetségével együtt közös műsoros est keretében ünnepelte az 1848-as forradalom évfordulóját. Az estnek kiemelkedő eseménye volt Takáts Lajos dr. nemzetiségi alminiszter beszéde. Az ünnepségen megjelent Juhász Lajos, a MNSZ országos alelnöke, Szabó Etel nemzetgyűlési képviselő, valamint számos más közéleti személyiség.

A Romániai Szlovák Kulturszövetség énekára elénekelték az Internacionálét, majd Takáts Lajos dr. nemzetiségi alminiszter emelkedett szószárra:

— Ez a testvéri ünnepség újabb bizonyítéka annak — mondotta —, hogy az együttélő nemzetiségek az őszinte együttműködés útjára lépve a román néppel, közös akarattal és erőfeszítéssel szállnak síkra a szocialista társadalom megvalósítására vezető úton.

— Az országépítő munka terén — folytatta — a munkatelepeken, laboratóriumokban, gyárakban és műhelyekben az ország legjobb fiai valósítják meg a közös jobb jövőt, harcolnak a múlt maradványainak eltüntetéséért és éppen így a művészi alkotások terén is az együttélő népek közös harcukkal és munkájukkal az új kultúra megteremtésén fáradoznak. A munkaversenyek igazolják, hogy megváltozott a munkások helyzete a munkával szemben. A politikai hatalom után kiragadtuk a kizsákmányolókból a gazdasági hatalmat is és ma már a dolgozók tudják és érzik, hogy maguknak dolgoznak, nem pedig azoknak, akik eddig őket kizsákmányolták.

A MUNKÁSPÁRTNAK KÖSZÖNHETJÜK

— A művészi alkotások terén — mondotta ezután — új kultúra születik és új szellem nyílvánul meg mindazon jóakaratu emberek, dolgozók részéről, akik hisznek a szociális fejlődésben és tudják, hogy ez az együttműködés, mely óriási eredményre vezet. Ezen a testvéri ünnepen különös hangsúllyal kell kiemelniünk népi demokratikus rendszerünk politikájának eredményeit a nemzeti kérdésekben. Az összes állampolgárok részére, tekintet nélkül fajra és vallásra, nem valósíthatunk volna meg az egységet, ha nemzeti céljaink és vágyaink nem lettek volna azonosak. Mindenki belátja és érzi, hogy az együttélő népek harca a román nép oldalán nem tudott volna eredményt elérni, ha azt nem a munkásság és annak élcsapata, a Román Munkáspárt vezeti. Nem tudtuk volna elérni, ha nincs demokrata rendszer és a munkásság nem követelte volna következetesen azt a helyesen megválasztott vonalat a nemzeti kérdésben, amelyet a nemzeti függetlenség megvédése érdekében követeltek.

kérdésben, amelyet Marx, Engels, Lenin és Sztálin tanai kijelöltek. A Román Népköztársaság itt is a Szovjetunió példáját követte. Ennek a proletáröntudatnak és annak a ténynek, hogy az együttélő né-

A nemzetiségek szervesen beilleszkedtek az ország népének harcába

— A belső és külső reakciók nyílt támadásaival való szembeszegülésel egyidejűleg meg kellett küzdeniük a mesterségesen keltett bizalmatlansággal, a passzivitással. Ma azonban mindenki, aki tisztességesen gondolkodik, el kell, hogy ismerje, hogy az ország dolgozó népe egységes harcába szervesen beilleszkedtek a nemzetiségek politikai vonala azonos a román nép követte vonalal és csak ez a közös célkitűzés és az erőfeszítések egysége tudta azt az eredményt biztosítani, amit elértünk.

— Ugyanakkor, amikor a kapitalista országokban sovén propaganda dühöng, a fajelméleten alapuló bűnököt erénynek, a nemzeti elnyomást pedig az állampolitika szükséges járulékanak tekintik, hazánkban a nép, nemzetiségi különbség nélkül, vállvetve dolgozik Népköztársaságunk fejlesztésén — folytatta Takáts Lajos dr. miniszterhelyettes.

Kiemelte az egyes nemzetiségek magatartását a közös demokratikus harcban.

— A magyar lakosság — mondotta — a Magyar Népi Szövetséggel az élén, teljesítette feladatait, megtisztította sorait a reakciótól és alkotó tényezőjévé válva a közös országépítésnek, leküzdötte a bizalmatlanságot akkor is, amikor a reakció, a határkérdéssel akart bizalmatlanságot szítani. Ma minden igazság szerető ember a határon innen és túl, elismeri ezt az érdemét a Magyar Népi Szövetségnek és tudatában van annak, hogy az ittélő dolgozó magyar nép a haladó erők egyik komoly tényezője hazánkban. Ugyanígy az ittélő szlovák lakosság is fellélemelkedve a pillanatnyi érdekeken, elbárgoló, he-

pek megértették mindezt, köszönetet mondva, hogy idáig elérkeztünk. — Most, hogy mérleget készítünk az elmúlt három esztendő-ről, megállapíthatjuk, hogy az együttélő nemzetiségek túlnyomó

— A zsidó nép, amely a fasiszta diktatúra ideje alatt oly súlyos megpróbáltatásokon ment keresztül — folytatta Takáts Lajos dr. — megtalálta az egészséges utat és hivatott vezetőit, beilleszkedve a népi demokráciába, amellyel annak egyik hatalmas támaszává és pillérévé vált.

LE KELL VONNI A TÖRTÉNELMI TANULSÁGOKAT

— Sajnálatos tényként kell említenünk azonban — folytatta Takáts Lajos dr. —, hogy ugyanazt az ittélő német lakosságról nem mondhatjuk el. Mindnyájan tudjuk, milyen szerepe volt az Antonescu-diktatúra és a múlt reakciós rendszeréi idején. A német lakosságot a hitlerizmus leverése után természetesen elűrték korábbi magatartásának következményei, de nem ébredt annak szükségességére, hogy azokból levonja a történelmi tanulságokat. A demokrácia nem kívánja egyetlen nép megsemmisítését sem, hanem az összes népek felismeréséért harcol. Annak azonban, aki e harc eredményeiből részesülni kíván, be kell illeszkednie a népi demokrácia rendszerébe. A német lakosság még nagyon hallgat az álhírekről, kevés készséget tanusit a történelmi önkritikára, amelyet sorairól egyesek már meglettek és ugyanakkor még mindig sokat enged meg azoknak, akik a múltban a fasisztákkal együtt dolgoztak és vezető szerepet is nagy

teljesíti azokat. Készségtelen, hogy súlyos feladatok hárulnak azokra, akik az együttélő nemzetiségek élén állottak — folytatta Takáts Lajos dr.

— Beszédem elején utaltam arra — folytatta Takáts Lajos dr. —, hogy az együttélő nemzetiségek bensőséges együttműködésben a román néppel, részesei az új kulturális és művészi alkotómunkának. A művészet, a kultúra a Román Népköztársaságban különleges támogatásban részesül. A kultúra és művészet megújítására és felvirágztatására irányuló közös erőfeszítéseink, melyeket a legnehezebb pillanatokban is híven folytattunk, népi rendszerünk büszksége, haladó és demokratikus jellegének tanúbizonysága.

FELSZABADULTAK A NEMZETI KULTURA IGAZI FORRÁSAI

A miniszterhelyettes ezután összehasonlítást tett a letűnt rendszer kulturájára és a valóban népi kultúra között. Míg a polgári kultúra valójában véve sem kultúra, sem nemzeti nem volt, mert célkitűzéseiben csak bizonyos szűk társadalmi rétegekre korlátozódott, addig a népi demokrácia kulturájában a népek igazi nemzeti kulturájának forrásai szabadultak fel és jutottak egészséges és messzi távlatokat nyílt fejlődési lehetőségekhez. A letűnt rendszer polgári államzeti kulturájának maradványai beleivódtak a közfelfogásba és kapitalista rendszertől a szocialista rendszerbe való átmenet idején a kultur-

életben mindannyiunknak, akik a haladásért küzdünk, öntudatosan és keményen harcolnunk kell a maradványok ellen. A hamis nemzeti kultúrát az igazi népi kultúrának kell felváltania. Senki se tápláljon aggodalmat amiatt, hogy a nemzeti kultúrát ezzel károsodás érné. Ellenkezőleg: csak a hanyatló polgári kultúra csúszhat el. Az igazi nemzeti kultúra, a dolgozó népmasszák kulturája kiteljesedik, hatalmas fejlődés lehetőségéig jut minden nemzet számára.

GYŐZNI FOGUNK!

Fontos határköhöz érkezünk — hangsúlyozta a szónok. — Büszkék vagyunk arra, hogy együtt ünnepelhetjük 1848 közös centenáriusát a szocializmus felé törjéno újabb hatalmas lépéssel, az államosítással. 1848-ban a román és magyar nép szabadságharcra elbukott, mert polgári elemek vezették, akiknek érdeke nem volt azonos az elnyomott nép érdekeivel és hiányzott az öntudatos, szervezett, forradalmi munkásságtól, amely a szabadságharc éharcos szerepét bejöttse. Ma gyökeresen más a helyzet és nemcsak 1848 művét sikerült betetőznünk, hanem óriás lépést tettünk a további fejlődés útján is. A szabadságharc évfordulóját együtt ünnepeljük a nagy eseményvel, amellyel a kizsákmányolókból kezébből — az államosítás révén — kiragadtuk a hatalmat. Népi demokráciánk e nagy győzelem teljes egységben találja a román népet az együttélő nemzeti-séggel. Most, miként erre legutóbb Luca László miniszter, a Román Munkás Párt titkára rámutatott, mindannyiunknak, akik ebben az országban élünk, közös a feladatunk: a nemzeti függetlenség megvédése a belső és külső ellenséggel szemben. S ezen az uton győzni fogunk. Biztosíték erre az ország dolgozó népének egygyőzele a közös erőfeszítésekben és munkalendületben, szövetségünk hatalmas baráti szomszédunkkal, a Szovjetunióval, biztosíték erre egygyőzele a világ összes haladó erőivel, amelyek alkotó tényezői a népi demokráciák. Ezen az uton nemcsak az itt együttélő népek fejlődését biztosítjuk, hanem előmozdítói leszünk a fokozatosan az egész világra kiterjedő haladásnak — fejezte be beszédét Takáts Lajos dr. miniszterhelyettes.

A szünni nora alkalmán először jelenzta után a temesvári posta és távirdu vegyeskara román dalokat énekelt, míg a MNSZ városi szervezeteinek táncosportja népviseletben magyar táncokat mutatott be. A Demokrata Szlovák Kulturszövetség helyi elnöke népi énekeket adott elő, a Demokrata Zsidó Népközösség szavalókörnosa szavalatokkal, énekszámokkal szerepelt. Ezután a ringai bolgár táncos-csoport és az Atlanti gyár munkásainak táncos csoportja került tarcra. Az estélyi közös jelenet zárta be, amelyekben Effimiu, Murgu, Petőfi Sándor, Balcescu Nicolae emlékei idézték a színpadon.

GYŐZÖTT

a sztrájkoló francia munkásság

PARIS — Clermont-Ferrandban a sztrájk folytatódik. A Bergougnan-gyár dolgozói már diadalra vitték követeléseiket és a sztrájk már csak a Michelin-gyár sztrájkoló munkásainak támogatására folyik tovább. Clermont-Ferrand többi üzemében a munkások mindenül 9-14 százalékos terjedő béremelést harcoltak ki.

A Clermont-Ferrand-i sztrájkok eddigi fényes győzelme ha-

talmas metétkben megnövelte a francia dolgozók harcokésztségét és önbizalmát. A párisi városi üzemek munkásai kedden tiltakozó sztrájkba léptek, mert a szombati tüntetések során a rendőrség több felvonuló munkást bántalmazott és letartóztatott. Sztrájkolnak a Sochaux-i Peugeot-művek dolgozói és 1100 marseillesi fémipari munkás. Szardán a rádió dolgozói léptek sztrájkba.

Leon Blum hétéfő este Londonba repült. Utazásának beavallott célja az oxfordi egyetem diszoktori diplomájának átvételé. Valójában azonban azért utazott Angliába, hogy Morgan Philippsel, a Munkáspárt főtájkáral és Atlee miniszterrelhökkel megtárgyalja, milyen összetételű új francia kormány számíthatna támogatásra Schuman bukása esetén.

Viszontláttam Valentinót 1500 népi dalos, táncos és színjátszó vonul fel a marosvásárhelyi Petőfi-versenyen

a nagy filmbálványt akibe harmadik elemista koromban szerelmes voltam. De nemcsak én, a pipaszár-lábu pacalista, hanem az egész osztály, az egész iskola, az egész nő-nemű világ.

Ő volt akkoriban a világ legnépszerűbb fúcsja. Emlékszem, mikor meghalt, tucat számra lettek miatta öngyilkosok a nők és temetésén egymás haját tépték ki és ruháját szag-gatták le, hogy egy utolsó pillantást vethessenek a szerencsétlen szép Rudira, aki kifestve fekiút koporsó-jában, jó amerikai szokás szerint. Olasz színész volt, szabályos arcvonásokkal és különös tekintettel, aki-ben Samuel Goldwin, a nagy film-mágnás meglátta a pénzt, és ki is facsarta belőle. Csinált Valentinóból francia márkát és arab sejket, halá-láig nyugta, lovagoltatta, verked-tette és csókoltatta vele az omlatag Bánky Vilma, hogy aztán a teme-téséből is reklámot csináljon a film-vállalatának.

Emlékszem, hogy mikor halála hí-re megérkezett hozzánk, bánatom-ban három napig nem mentem is-kolába és úgy zokogtam, mintha szegény Rudi a vőlegényem lett volna. Mi volt a varázsa? Most újra megnéztem, a gyermekkor öskorá-ból maradt emlékeimmel, annyi idő múlva és már nem értem a dolgot. Sajnos, már rettentő régen nem va-gyok elemista, azonban Rudi még mindig huszonhat éves és sejk. Már nem vagyok szerelmes belé és lovag-lásai, vehemens csókjai és arcjátéka ellenállhatatlan derűt keltenek ben-nem. „A sejk fia” c. film — néma, ostoba, oly ostoba, mint egy fizetes regény s úgy rendezték annakide-jén, ahogyan Samuel Goldwin, a filmcézár, a sivatagi életet elkép-velte. A hangosfilmhez szokott em-bernek, aki a játék legfinomabb ár-nyalatait is megismerte, s az eleven valósággal találkozik a nagyszerű szovjet filmekben, falrengetően mu-

latságos a régi némafilm, amikor mindent az arc, a kéz, a mozgás, a szemvillanás fejezett ki. Mennyit mozognak ezek a színészek, milyen nagyon csodálkoznak, milyen dühö-sen szenvedélyesek és milyen ezze-vezetelten szerelmesek! Állandóan száguldoznak, verkednek, csillárról lóra ugranak, egy szál karddal het-ven embert legyőznek s a nőket úgy brutalizálják, mint ahogy a régi majsztram ur pofozta az inast. Ez a film maga a sítított filmbutaság, amelyben a hőst kikötözik és kor-bácsolják, a hősnőt hol csókolják, hol pedig a földhöz csapdossák, mi-közben megvett szemeket vetnek rá, holott Bánky Vilma ártatlan, mint egy angyal. És Valentinó, aki a saját apját is játssza a filmen, vé-gül is boldog lesz, mert hiszen pá-pája, a bösz öreg, visszaemlékszik ifjúságára, mikor épp ilyen tüzzel rabolta el arabs lován — (egyébként ez a ló a filmben szereplő egyetlen igazi arab) — szöke hitvesét.

Szomorú és komikus élmény volt látni a filmet. Szomorú, mert a ponyvaregény-romantika még ki-sért, hiszen nemcsak azok nézték meg a filmet álva és pótsejken is, akik husz éve látták Valentinót, ha-nem a legújabb generáció is. És komikus volt, mert érett szemmel szegény Valentinó nem sejk volt és hős, hanem egy szegény, tehetséges, sötétszemű olasz fiatalember, akiből az amerikai nagytőke a maga mű-vészetlen, ostoba, kiszákmányoló módján filmbálványt csinált a ma-ga hasznára, hogy filmjei mákonyá-ival butítsa és ködösítse a tömegek agyát. Ebből a fajta filmből támad-tak a mai amerikai filmek is, csak persze ma már körmönfontabb, bu-tító technikával.

Nevelni kell a közönséget, hogy feleslegesnek érezze az efafta, való-ban felesleges filmeket.

MARTON LILI

MAROSVÁSÁRHELY. — A város közönsége nemzetiségi különbség nélkül lázasan készülődik a Petőfi-versenyek országos döntőjére és az ország minden részéből ideérkező, több mint 1500 résztvevő méltó fogadtatására. Marosvásárhely felé fordul az ország demokratikus közönségének figyelmé. A háromnapos Petőfi-versenyek országos jelentőségét fokozza, hogy a versenyekre érkezik Kacsó Sándor, a MNSZ országos elnöke, Nyilas Ilona, a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának tagja, Takács Lajos nemzetiségi miniszterhelyettes, valamint több más politikai és közéleti személyiség. Így várják Octav Livezeanu művészet- és tájékoztatási miniszter illetve a tájékoztatásiügyi miniszterium több vezetőjének érkezését.

Alább adjuk a háromnapos Petőfi-versenyek részletes műsorát, amit a Petőfi-versenyek központi bizottság a napokban Marosvásárhelyre jött Balogh Edgár nemzetgyűlési képviselő, a MNSZ országos népművelési ügyosztályának vezetőjével karöltve állított össze.

Mint már megírtuk, a versenyek június 27-én, vasárnap este 8 óraker a Kultur-palotában ünnepélyes megnyitással kezdődnek.

Az ünnepi megnyitó műsora a következő: Erkel Ferenc: „Hunyadi László” nyitány, előadja a Művészek Zenekara Salamon Kálmán vezényletével. 2. Petőfi Sándor: „Respublica” szavallja Sándor István. 3. Bartók—Kodály: Népdalok, előadja a marosvásárhelyi Magyar Tanítók Ének-kara, Csiki László vezényletével. 4. Kiss Jenő: „A köztársaság kiállításakor”, szavallja Haraszty Emil. 5. Elekcs Lajos Maros megye MNSZ elnöke üdvözlő beszéde. 6. Balogh Edgár nemzetgyűlési képviselő előadása. 7. Internacionálé, előadja a marosvásárhelyi Magyar Tanítók Ének-kara.

Hétfőn, június 28-án egész napot betöltő színjátszó, dalos, népi táncos versenyek lesznek a Kollektiva, lélekművészek megkoszorúzása. A Kulturpalota és a Transsylvania mozgó termelében.

Június 28-án, hétfőn este 9 órai kezdettel a Kulturpalota nagyter-mében lezajló ünnepi bemutató mű-sora: 1. „A munka harangja” és a „Párisi ifjak”, előadja a marosvá-sárhelyi Munkás Dalárca, Kiss Elek karnagy vezényletével. 2. Eredmény kihirdetés és díjak kiosztása. 3. A győztes színjátszó, dalos és tánc-csoportok bemutatója. Az esemé-nyekben gazdag hétfői napot fák-lyás felvonulás zárja be. A felvo-nuló ifjúság a demokratikus pártok és szervezetek székházai előtt ün-nepi szerenádót ad a katona-zene- kar közreműködésével.

A június 29-1, keddi bezáró ün-

nepségek műsora: 1. Reggel 8 óra-kor a szabadságharcos vértanúk em-cos versenyek lesznek a Kollektiva, lélekművészek megkoszorúzása. A megkoszorúzásnál a katona-zenekar a „Hősök himnuszát” játssza. 2. N. Vultur és Sándor István Petőfi: „Egy gondolat bánt engemet” c. költeményét szavallja román és ma-gyar nyelven. 3. 10 óraker ünnepi felvonulás a Sztalin-térre. 4. 11 óraker a nagy népgyűlés megnyi-ltása RNK és a Szovjet Himnusszal. 5. Megnyitó beszédet mond Kosztí G. István nemzetgyűlési képviselő. 6. A Román Munkás Párt, a had-se-reg, Ekések Frontja, DZSN és a Szakszervezetek képviselőinek üd-vözlő beszéde. 7. Kacsó Sándor ün-nepi beszéde. 8. Magyar, román és szerb népi táncbemutatók. 9. In-ternacionálé.

Nagy sikert aratott

a Romániai Demokrata Nők Szövetségének kiállítási csarnoka Párisban

BUKAREST. (Agerpres.) — A Romániai Demokrata Nők Szövet-sége a fővárosban kedden délután a művészeti és tájékoztatásügyi minisztérium kiállítási munkakö-zösségével együttesen értekezletet tartott, amelyen arról a nagy si-mokráciáról számoltak be, amelyet a párisi nemzetközi nőkiállításán a Romániai Demokrata Nők Szövet-ségének kiállítási csarnoka ara-között minősítette a bírálóbizott-ság.

Manasa Michaela asszony be-számolójában ismertette a párisi nemzetközi kiállítás jelentőségét. A kiállítás 44 ország vett részt, hogy kifejezze az egész világ női-mek együttérzését a békéért és de-mokráciáért folytatott harcban. Beszámolójában örömdetesen ál-lapította meg, hogy a romániai nők kiállítási csarnokát az első-között minősítette a bírálóbizott-ság.

Előadás a szovjet népek zenéjéről

Az ARLUS rendezésében Harry Brauner, a bukaresti Népzenei Inté-zet vezetője, C. Brailoiunak, a fol-klorikatónak tanítványa, magas színvonalú előadást tartott az Egue-temi Diákház Kistermében a szovjet népek zenéjéről.

Egész sor lemez bemutatása után a hallgatóság is megismerte a fehé-rozok, ukránok, kaukázusiak, aszerbeidzsánok, georaiak, tatá-rok és mongolok népdalait.

Különösen a georaiak tetszetek és a magyar és román ötfoku dala-mokkal rokon tatár és mongol népi dallamok. A mindnapi értékes, magas szín-vonalú előadást mely rokonszenvvel és nagy tetszéssel fogadta a hallga-tóság.

Az ARLUS rendezésében Harry Brauner, a bukaresti Népzenei Inté-zet vezetője, C. Brailoiunak, a fol-klorikatónak tanítványa, magas színvonalú előadást tartott az Egue-temi Diákház Kistermében a szovjet népek zenéjéről.

A termet zsuföldiség megtöltötte a főlörte érdekes tárgy iránt érdeklő-dő közönség.

Előadó rámutatott arra, hogy a szovjet nagy gondot fordít a Szov-jetunó a különböző népcsoportok népi dallamainak összegyűjtésére és rögzítésére, majd ráért az orosz népzene-örvítés történetéről.

A népdalok gyűjtését az oroszok tóság.

Az Állami Magyar Színház és Opera közleményei

Szombaton este a 25. év egyfordulója tiszteletére a színház kiténtetett munkáit ünnepli a színház

Holnap, szombaton este közkívánatra a „Bánk bán” szerepel a színház műsorán, a Magyar Zene és Színművészeti Főiskola növendé-keinek előadásában. Ennek az előadásnak kettős jelentősége lesz. Ez alkalommal üdvözli ugyanis a színház azokat a kiténtetett munkáit, akik egyfordulóban 25 éve dolgoznak a színháznál, továbbá érdekessé-ge lesz az előadásnak, hogy bírálóbizottság jelenlétében fogják az aka-démisták a „Bánk bán”-t újra eljátszani és annak végeztével a vande-zői elképzelés megvalósításáról, valamint a szereplők teljesítményéről vita fog megindulni, amelybe a közönség is bekapcsolódik.

Ma, pénteken este utoljára van műsor a „Kék Duna” az olcsó-helyűrés évadvégi előadás-sorozatban, míg vasárnap délután a „Mézes-kalács”-ot, este pedig „A három a kisálm”-t játssza a színház Kallós József, az Állami Opera tagja vendégfellépésével, ugyancsak olcsó hely-árrakkal.

Holnap, szombaton este közkívánatra a „Bánk bán” szerepel a színház műsorán, a Magyar Zene és Színművészeti Főiskola növendé-keinek előadásában. Ennek az előadásnak kettős jelentősége lesz. Ez alkalommal üdvözli ugyanis a színház azokat a kiténtetett munkáit, akik egyfordulóban 25 éve dolgoznak a színháznál, továbbá érdekessé-ge lesz az előadásnak, hogy bírálóbizottság jelenlétében fogják az aka-démisták a „Bánk bán”-t újra eljátszani és annak végeztével a vande-zői elképzelés megvalósításáról, valamint a szereplők teljesítményéről vita fog megindulni, amelybe a közönség is bekapcsolódik.

Ma, pénteken este utoljára van műsor a „Kék Duna” az olcsó-helyűrés évadvégi előadás-sorozatban, míg vasárnap délután a „Mézes-kalács”-ot, este pedig „A három a kisálm”-t játssza a színház Kallós József, az Állami Opera tagja vendégfellépésével, ugyancsak olcsó hely-árrakkal.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA: ES OPERA MŰSORA:

Pénteken este 8 óraker: *Kék Duna*. Olcsó helyárrakkal.

Szombaton este 8 óraker: *Bánk bán*. A Magyar Zene- és Színművészeti Aka-démia növendékeinek előadásában. Az előadás keretében a színháznál 25 éven át dolgozó, kiténtetett munkások üdvöz-lése.

Vasárnap délután 4 óraker: *Mézes-kalács*. Olcsó helyárrakkal.

Este 8 óraker Kallós József, az Álla-mi Opera tagja vendégfellépésével: *Há-rom a kisálm*. Olcsó helyárrakkal.

A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ES OPERA MŰSORA:

Június 25-én, pénteken: *Boris Godunov*. Június 26-án, szombaton: *Trubadur*. Június 27-én, vasárnap: *Carmen*.

CAPITOL: A SEJK FIA. Rudolph Valentino és Bánky Vilma filmjének felújítása. Előadások 5, 7, 9 óra. UJ híradó.

FÓRUM: Afrika rejtelmei. Dzsungel-film. Vasárnap matiné. Kedden szak-szervezeti tagoknak 10 százalékos jegy-kedvezmény.

NÉPMOZGÓ (Populár): Marika.

RIO: Nyári szünet. Nincs előadás.

SELECT: Dankó Pista. Vasárnap ma-tiné.

URANIA: „323”, a titokzatos tenger-alattjáró.

Kész mérnöki tervek, tanulmányi grafikonok, a mai szellemet sugárzó munkák az Unitárius Főgimnázium évzáró kiállításán

KOLOZSVÁR. — Az Unitárius Főgimnázium évzáró kiállítása tel-jesen eltér a szokottól. Egyrészt minden osztály külön-külön kiállítást rendezett a maga tantermében, másrészt a diákok közös nagyterem-ben gyűjtötték össze az év legjobb rajzait, s egyéb kiállítási tárgyait.

AZ OSZTÁLYOKBAN

Elhelyezési sorrendben megyünk végig néhány osztályon. A hatodik osztály „Falra hányt borsó”-nak nevezi egyik faliújságját. De van itt kultur-faliújság, újjáépítési faliújság stb. A hetedik osztály grafikonján látható, hogy a diákok a legnagyobb érdeklődéssel a román nyelv, a tör-ténelem és a sportok felé fordulnak. Ez az osztály egyébként a legjobb a sportban, több középiszkolai baj-noka van. De kultur-munkában is elől jár. A „Szakadék” című előadás legtöbb szereplője innen került ki.

Igen kedves a harmadik osztály művészeti faliújsága. Egyébként minden osztályt szépen feldisznittek

a diákok. Girlandok, virágok várják a látogatót. Még a katedrara is sző-nyegterítettek.

A negyedik osztály különlegessége az osztálykönyvtár. Kiállították a fiuk az évközben nyert trofeákat. Itt van Bálint Endre ifjúsági box-bajnok díja és egy szép kis szobor, mely alatt búszke felírás hirdeti, hogy azt a szobrot Elekcs Feri nyerte a MNSZ majálisán — lepényevés-ért. Török László futóbaajnok, Román Tibor szertornabajnok. De van itt egy fiu, aki unikum a maga nemé-ben. Schneider Gusztáv a neve és tiszta 10-es mindemből. Pompásak Molnár Pál fizikai rajzai. Az osztály sakköre is szerepel a kiállításán.

A RAJZKIÁLLITÁS

A rajzkiállítás Tóth István ta-nár vezet végig. Valóban ide ma-gyarazat is kell. Nem egyszerű raj-zok ezek, hanem szinte mérnöki munkák, tervek, a cselekvő élet felé való vágy kifejezése. A 6-ikos Schu-ter már kész plakátraajzólművész.

Az iskola kiállítását ábrázoló finom rajza a maga nemében tökéletes. Másik komoly tehetség Csepreghy Mózes nyolcadikos népi kollégista. Kulturpalota-tervezés a szakember szerinti megoldásában egészen ki-váló. Tehetséges és fantáziával tele terveket állítanak ki Mutter Adam, Székely György, Máthé Balázs és még igen sokan, akik megérdemel-nék, hogy neveiket feljegyezzük.

A legérdekesebb egy 15 ezer la-kosu bánya és gyártelep külső és belső tervrajza. E telepnek kultur-házát, kórházát is megterveztek a fiuk. A kollektív munka nagyszerű eredményt hozott. Olyan átgondolt, pontos és korszerű tervek ezek, melyeknek alapján bátran neki lehetne fogni az építkezéshez.

Érdekes, merész és megkapó Mut-ter hősi emlékmű tervrajza. Csupa láncsal összefogott gránát veszi kör-ül az emlékművet, mely maga is egy glánszi gránát. Pacifista gondo-lat kifejezője, mely tükrözi a há-boru értelmetlen borzalmat.

Szépek a fiuk márványpapír ter-vei. Ugyanis könyvkötészetet is ta-nulnak. Vannak szobormunkák is, közöttük a kolozsvári tanító ábrázoló szovjetemlékmű kicsi mása. Érde-kes, megkapó, mai életet tükröző a rajzkiállítás, melyet mindenkinek figyelmébe ajánlunk, akdt érdekel, hogy mi foglalkoztatja a ma diák-ságát.

A nagyváradi római katolikus székesegyház ének- és zenekara művészgyűlteinek kolozsvári vendég-szereplése

Július 2-án este 7 óraker tartja a Szent Mihály templomban egy-házzenesi vendéghangversenyt a nagyváradi római katolikus székes-egyház Ének- és Zenekara. A Bíró László karnagy vezetésével álló, kitűnő művészgyűlteiben Nagyvá-rad legjobb szölkénkesített hallhatja Kolozsvár közönsége. A hangverseny műsorán Haydn Theresia nagymű-sége, Bach, Beethoven, Liszt, Lányi, Cherubini és Bánáss oratorium-részletei és cantatái szerepelnek.

Többtermelés a zenében

Az iskolákban is a többtermelés jegyében folyik a verseny. Külön-böző tárgyú iskolaközi, városközi és országos versenyek folynak. Zenel-versenyről eddig nem esett említés. Meggyőződésem, hogy idejében meg-hirdetett iskolaközi énekverseny igen szép eredményekkel zárult volna.

A kolozsvári „Marianum” leány-nevelő intézet régi énekes — ha-gyományához híven jelen iskolaév végén Forrai M. Gregoria buzgó-lkodására népdal-hetet rendezett. Ennek keretében osztályközli és egyéni népdalversenyeket tartottak.

Az osztályközi versenyben minden osztály legalább száz népdallal állt a másikkal szemben. Ezekből 90—92 éneket el is énekelték egy óra lefor-gása alatt. Külön élmény volt fig-yelni, hogyan dúglák össze a fejük-et, míhelyt meghallják az újabb ének címét. Utána aztán egyszerre csempő hangon zendítettek rá. Az osztályok között olyan kevés volt a különbség, hogy a versenyt legtöb-b-ször döntetlennek kellett minősít-e-nünk.

Méretelben kisebb, de hasonló lelkesedéssel és izgalommal tartot-

tak osztályközi kánonversenyt az állami leányliceumban is.

A hangversenyt az iskola nagy ének-kara kezdte. A műsor értékét nagyon emelte, hogy az iskola ének-kara L. Jodál Gábor zenemű-vészeti főiskolai tanárnak „Arany-kapu” című, női karra írt művével néhány órával megelőzte a Zenemű-vészeti Főiskola bemutatóját. A meg lehetőségen igényes művet az ének-kar igen jól előadta. Majorné Pelczér Kamilla tanárnő fáradha-tatlan munkájának köszönhető, hogy mostoha körülmények között is ilyen szép műsört állított össze. Ha világnézeti szempontból tekint-jük a műsört, akkor is teljesen ki-fogástalannak kell minősítenünk. Népdalaink mellett megszólaltak az orosz, román és munkásdalok is. Demokratikus életünknek művészi megnyilvánulása iskolánkban is fo-kozottan folyik.

A közeljövőben ismét jelentős templomi hangverseny színhelye lesz a Szent Mihály templom. A nagyváradi székesegyház kitűnő ének- és zenekara jólképzett szólis-tákkal előadja Haydn Theresia-műsójét.

KOSTYÁK IMRE

Nagyfontosságú

határozatokat hozott a Román Munkáspárt Központi Vezetősége

A sorozatos politikai, gazdasági és szociális megvalósításokat állapította meg a Központi Vezetőség

BUKAREST. — A Román Munkáspárt Központi Vezetősége június 10-én és 11-én tartotta meg Bukarestben második teljes ülését, amelyen nagyfontosságú határozatokat hozott. A három külön fejezetre tagolt és 14 pontból álló határozat megállapítja, hogy az idei március havában megtartott választás a Román Munkáspárt részére komoly politikai sikert hozott, mert a választók többsége a Román Népköztársaságra adta szavazatát és a romániai dolgozók politikai irányvonalát tette magáévá.

A választási győzelem eredményeként a munkásosztály — élcsapata a Román Munkáspárt vezetésével — megerősítette szövetségét a dolgozó parasztsággal, a nép érdekeivel közösséget vállaló értelmiséggel és megerősítette politikai hadállását.

A határozat 2. pontja leszögezi, hogy az imperialista, demokráciaellenes tábor és a demokrácia hívei között éles a harc. Az imperialista, demokráciaellenes tábor vezetője, az amerikai imperializmus, míg a demokrácia tábor élén a Szocialista Szovjet Köztársaságok Szövetsége harcol a népek békéjéért, a demokráciáért, a szocializmusért és a nemzeti függetlenségért.

A határozat 3. pontja megállapítja, hogy a népi demokrácia fejlődési és áttérési folyamata a szocializmus építésére az osztályharc feltételei között folyik. Ez a harc változatos és egyre élesebb. A reakció, a kisajátított nagybirtokok, a tőkés és a külföldi imperialisták serkentésével és tényleges segítségével álhíreket terjesztettek, hogy pánikot, bizonytalanságot keltsenek és a szavazásra való tartózkodásra ösztönözték a választókat. Bizonyos egyházi körök is bujtogatnak a népi rendszer ellen.

A 4. pontban a határozat leszögezi, hogy a Román Munkáspárt a Román Népköztársaság új alkotmányának megszavazásáért folytatott mozgalmában maga mellé sorakoztatta fel a munkásságot a dolgozó parasztság széles tömegeit és a haladó szellemi értelmiségét. A határozat Patrascanu Lucretiu volt igazságügyminiszter névénél és a Munkáspárt irányvonalának ellentétes tevékenységét megbélyegzi.

A határozat 5. pontja a Maniu és büntetői, valamint a Tatarascu-féle tőkés csoport felszámolásának jelentőségét méltatja. Megállapítja, hogy a reakció utolsó védbástváának, a királyságnak megazintatása még jobban megszilárdította a városi és falusi népi tömegek osztályharcos szellemét. A sikerrel megvalósított pénzügyi korlátozó gazdasági intézkedések és a munkások életszínvonalának megemlézése fokozta a dolgozók saját erejükbe vetett bizalmát és meggyőződésüket, hogy csak a Román Munkáspárt vezetésével győzhetnek le a többi nehézségeket is és juthatnak előre a haladás és a jólét útján.

A határozat 6. pontja utal arra, hogy a proletárium szervezeti, ideológiai és politikai egységessége — Marx Engels, Lenin és Sztálin tanai alapján — és a jobboldali szociáldemokrata elemeknek, az imperializmus és a reakció ügynevelésének ellenében megerősítette a Munkáspárt befolyását és tekintélyét.

A határozat 7. pontja megállapítja, hogy a proletárium élcsapata, a Román Munkáspárt becsülettel teljesítette vezető szerepét.

Támogatta és segítette az Ekés Front újjászervezését.

Az együttlakó nemzetiségek jogegyenlőségének biztosítása, a sovinszta és revizionista áramlatok leküzdése hozzájárult a román nép és az együttlakó nemzetiségek testvéri kapcsolatának megszilárdításához. Az együttlakó nemzetiségek demokratikus szervezetei — de különösen a Magyar Népi Szövetség — tevékenyen hozzájárulnak a Népi Demokrácia Frontjának győzelméért vívott harchoz.

A munkáspárt következetes politikája biztosította a nők jogegyenlőségét.

A párt kezdeményezésére megszavazott új alkotmány állampolgári jogokat biztosít az ifjúságnak és utat nyitott részükre a jólét és a kultúra felé. Mind a politikai harcban, mind az újjáépítési munkában, a munkatelepeken az ifjak tízezrei tanúsítottak és tanúsítanak lelkes odaadást a munkásosztály célkitűzései iránt.

Értékesen támogatta a dolgozók törekvését a Román Népköztársaság új hadserege, amelynek katonái és tisztjei erőteljes politikai munkát és széleskörű kulturális tevékenységet fejtettek ki. Az új hadseregben egyre jobban meghonosult az új, valóban demokratikus szellem.

A határozat 8. pontja megállapítja, hogy a Népi Demokrácia Frontjának különböző szervezetei általában kielégítően működtek az egész országban.

A 9. pont utalva Lenin tanításaira és mert a falvakon kiűzött az osztályharc, a proletárium és a dolgozó parasztság közötti szövetség megerősítése és fejlesztése érdekében szükségesnek tartja a falusi osztályviszonyok figyelmes és mélyreható megvizsgálását, hogy valamennyi párttag előtt megvilágítható: kik a munkásosztály szövetségesei, kik az ellenségei. A dolgozó parasztság érdekei csak a munkásosztállyal való szövetségben és annak vezetésével folytatott harcban oldhatók meg, a kapitalista kizsákmányolás ellen, a népi demokrácia hadállásainak megszilárdításáért és a falusi tőkés elemek háttérbeszorításáért. Szükségesnek tartja a mezőgazdasági alkalmazottak szakszervezeteinek megerősítését a kizsákmányoló elemektől.

A határozat 10. pontja utal arra, hogy a pártnak a nemzeti-ségi politika terén még sok tenivalója van a sovinszta és revizionista befolyás csökkenésének leküzdésére. Az erdélyi és bánásági dolgozó német lakosság — osztálykülönbség alapján megalakítandó — szervezete létrehozását tartja szükségesnek, de egyidejűleg kiirtani azt a befolyást is, amelyet a hitlerizmus gyakorolt a Román Népköztársaság német lakosságára.

A határozat 11. pontja megállapítja, hogy nem mindenütt sajtótitották el és hajtották végre a Román Munkáspárt kongresszusának utmutatásait. Sok helyen elhanyagolták a kollektív munkát és mellőzik az építő bírálatot és önbírálatot.

A 12. pont utal arra, hogy a pártnak tevékeny támogatást kell nyújtania a zsidó lakosság demokrácia szervezésének, le kell szegyezni álláspontját a zsidó lakosságot érdeklő minden kérdésben és erőlesen vissza kell vernie a zsidó lakosság körében megjelenő nacionalista és reakciós áramlatokat.

A 13. pont a párttagok politikai és ideológiai színvonalának

emelése fokozását tartja szükségesnek, a 14. pont pedig leszögezi, hogy erősíteni kell a pártszervezeteket, hogy megszilárdíthassák és fejleszthessék a márciusi választáson elért politikai sikereket és irányíthatóak és vezethetők az ország gazdasági fellendítését.

A határozat második fejezete mely elismerését fejezi ki a Szovjetunió kormányának azért a nagy segítségért, amelyet a még fizetendő háborus jóvátétel 50 százaléknak elengedésével a Román Népköztársaságnak nyújtott. A plenáris ülés felhatalmazta a politikai irodát, hogy a Központi Vezetőség nevében köszönőlevelintézzen a szovjet kormányhoz, amelynek élén a világ dolgozóinak nagy tanítómestere: Sztálin áll.

A határozat 3. fejezete az államosítás folyamatában levő munkálatait hagyja jóvá. Megállapítja, hogy a legfontosabb vállalá-

megekkel, amelynek harcát vezeték, hogy példát mutassanak részükre a vezetésben és tevékenységben, megerősítve egyben a párt befolyását a városokban és falvakban és egyidejűleg betöltve azt a szerepet, hogy politikai vezetés ne csak hangzatos, hanem tényleges juttatásban megnyilvánuló is legyen.

A Román Munkáspárt Központi Bizottságának második plenáris ülésén hozott határozatok — állapítja meg a vezércikk — politikai bizonyítékai annak az eszmei józanságnak és gazdaságnak, amellyel az egyes kérdéseket — amint azt Lenin és Sztálin tanították — tanulmányozzák és egyidejűleg nyilvan és önbírálattal nyilvánosságra is hozzák.

A határozat politikai jelentősége abban áll, hogy azok a kérdések, amelyekre rámutat. Életkérdései a népi demokrácia megerősítésének és kifejlődésének alapvető tételei a szocializmus Romániában való megvalósításának és egyidejűleg rámutat a Román Munkáspárt, mint a dolgozók elharcos csapata szerepének fontosságára az ország politikai életében és az állam, közösségi életének minden terén.

Nyilvan és becsületesen beszélve — folytatja tovább a vezércikk — a Román Munkáspárt, annak alapszervezetei és tagjai bensőségessé és szorossá tértek kapcsolatukat a széles népi tö-

Sulyos ítéletet kért az ügyész a kolozsvári villamosművek panamázó igazgatói ellen

KOLOZSVAR. — A Villamos Művek panamázó vezérkarának szabotázsporenek tárgyalását esütörtökön folytatta a kolozsvári törvényszék. A tanuvallomások szinte egyöntetűen a vádlottak sulyos bűnösségét igazolták.

A késő délutáni órákban került sor Spitzer dr. ügyész vádbeszédére.

Bevezetőben az ügyész kiemelte azt, hogy az egyik védőügyvéd a tárgyalás folyamán olyan értelmű kijelentést tett, mintha a bíróság a közvélemény hangulatának befolyásolására állna. Ezzel kapcsolatban rámutatott arra, hogy a demokrácia népbíróság felette áll minden befolyási kísérletnek és a bíróság szava a közvélemény szava.

Népköztársaságunk bírósága nem békötött szemmel ítélkezik, mint a múlt népellenes rendszernek bíróságai — mondotta Spitzer Viktor dr.

Hét esztendővel ezelőtt

indította meg gyalázatos támadását a hitleri rablóimperializmus a Szovjetunió békés népei ellen. Hitler és szövetségesei könnyű zsákmánynak hitték a Szovjetuniót, és véresen betörték a fejüket. A Szovjetunió népeinek hősiesség, áldozatos hazafiságan porrázúzódtott a rabló kalandorhad. A Szovjetunió egymás után mérve a feltarthatatlan csapásokat, Berlinig előre tört, megsemmisítette a hitlerista hadigépezetet. De nemcsak a német rablóimperializmus eddig győzhetetlennek hitt hadseregét semmisítette meg a szabad szovjet nép diadalmas hadserege, hanem felszabadította a fasizmus által leigázott kislepek egész sorát is.

A háború diadalmas befejezése után a Szovjetunió továbbra is következetesen az élén haladt a békeért, a szabadságukért küzdő népeknek. S ma is következetesen egyre növekvő lendülettel küzd az elnyomás, a kizsákmányolás erői ellen. S ebben a harcában nincsen egyedül. Nemcsak a gyarmati kizsákmányolás alól felszabadult délkeleturópai demokráciák állnak az oldalán, a béke utronalában, hanem világszerte mindenütt az öntudatra ébredt tömegek, akik szakadatlan, egyre növekvő erejű harcot vívnak a vi-

lág leigázására és kizsákmányolására törő amerikai imperializmus és csatlósai ellen.

Hét esztendő telt el azóta, hogy támogatta a szabad népek hazáját, a szabadság elharcosát, a Szovjetunió hazafiságán porrázúzódtott a rabló kalandorhad. A Szovjetunió egymás után mérve a feltarthatatlan csapásokat, Berlinig előre tört, megsemmisítette a hitlerista hadigépezetet. De nemcsak a német rablóimperializmus eddig győzhetetlennek hitt hadseregét semmisítette meg a szabad szovjet nép diadalmas hadserege, hanem felszabadította a fasizmus által leigázott kislepek egész sorát is.

A világ dolgozói a békét akarják és szilárdan állnak a béke őrzője és a szabadság biztosítója: a Szovjetunió mellett. A mi Népköztársaságunk hazánk, a baráti szomszédos népi demokráciákkal egyetemben is ott áll a Szovjetunió vezette békearcvonalban. Határozottan szembeszállunk az imperialista orvtámadásokkal s keményen harcolunk a világ összes demokratikus erőivel együtt, hogy a fasizmus véres kísérleteitől többé fel ne támadhasson.

toik államosítása megszilárdítja az ország gazdasági és politikai függetlenségét, megedzi erőit az angol-amerikai imperialisták kísérletei elleni harcban, amelyet az ország függetlenségének elrab-

lásáért folytat. Az államosítás ösztönözi fogja a nép alkotó erejét és példátlanul álló ütemet biztosít a Román Népköztársaság népei szociális, gazdasági és kulturális fejlődésének.

A „Scântea“ a szociális társadalom megvalósításáról

BUKAREST (Agerpres) — A „Scântea“ legutóbbi száma megszívlelendő vezércikket írt a Román Munkáspárt Központi Bizottsága második plenáris ülésén hozott nagyjelentőségű határozatokról.

A Román Munkáspárt Központi Bizottságának második plenáris ülésén hozott határozatok — állapítja meg a vezércikk — politikai bizonyítékai annak az eszmei józanságnak és gazdaságnak, amellyel az egyes kérdéseket — amint azt Lenin és Sztálin tanították — tanulmányozzák és egyidejűleg nyilvan és önbírálattal nyilvánosságra is hozzák.

A határozat politikai jelentősége abban áll, hogy azok a kérdések, amelyekre rámutat. Életkérdései a népi demokrácia megerősítésének és kifejlődésének alapvető tételei a szocializmus Romániában való megvalósításának és egyidejűleg rámutat a Román Munkáspárt, mint a dolgozók elharcos csapata szerepének fontosságára az ország politikai életében és az állam, közösségi életének minden terén.

Nyilvan és becsületesen beszélve — folytatja tovább a vezércikk — a Román Munkáspárt, annak alapszervezetei és tagjai bensőségessé és szorossá tértek kapcsolatukat a széles népi tö-

párt központi bizottságának nyilvánosságra hozott határozatai nyilvan merészséggel feltárják a végzett munka fogyatékoságait, hiányosságait, ami a komoly bírálat és önbírálat szellemének megerősödését bizonyítja. Ez hatalmas eszköz a népi tömegekkel, a dolgozó munkássággal és természetesen szövetséges társaival való kapcsolata kiépítésében. A vezércikk a következőképpen zárul:

A határozat a pártot az új feladatok megvalósításáért a harc és a munka fokozására szólítja fel. főleg a nemzetgazdaság színvonalának emelése érdekében, rendíthetetlen osztályharcra, az osztályöntudat és éberség fokozására, hogy megvalósítható legyen a szociális társadalom: a azt is, hogy a Román Munkás-

Varsó. — A Szovjetunió hírszolgálatára Varsóból: A Szovjetunió, Albánia, Bulgária, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Lengyelország, Magyarország és Románia külügyminisztereinek értekezlete június 24-én befejeződött. A csütörtök délután megtartott ülésen Molotov, a Szovjetunió mi-

Véget ért a külügyminiszterek varsói értekezlete

Varsó. — A Szovjetunió hírszolgálatára Varsóból: A Szovjetunió, Albánia, Bulgária, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Lengyelország, Magyarország és Románia külügyminisztereinek értekezlete június 24-én befejeződött. A csütörtök délután megtartott ülésen Molotov, a Szovjetunió mi-

niszterelnökhelyettese és külügyminiszter, az esti ülésen pedig Pankovics Anna román külügyminiszter elnököltek. Az értekezlet nyilatkozatot szövegelt meg a londoni hathatalmi értekezleten Németország nyugati övezetét érintő kérdések ügyében.

Sulyos ítéletet kért az ügyész a kolozsvári villamosművek panamázó igazgatói ellen

KOLOZSVAR. — A Villamos Művek panamázó vezérkarának szabotázsporenek tárgyalását esütörtökön folytatta a kolozsvári törvényszék. A tanuvallomások szinte egyöntetűen a vádlottak sulyos bűnösségét igazolták.

A késő délutáni órákban került sor Spitzer dr. ügyész vádbeszédére.

Bevezetőben az ügyész kiemelte azt, hogy az egyik védőügyvéd a tárgyalás folyamán olyan értelmű kijelentést tett, mintha a bíróság a közvélemény hangulatának befolyásolására állna. Ezzel kapcsolatban rámutatott arra, hogy a demokrácia népbíróság felette áll minden befolyási kísérletnek és a bíróság szava a közvélemény szava.

Népköztársaságunk bírósága nem békötött szemmel ítélkezik, mint a múlt népellenes rendszernek bíróságai — mondotta Spitzer Viktor dr.

tőkésektől hozzájárulást szerzett, hogy magas fizetésén kívül különféle jogtalan ürügyek alatt pénzt vegyen fel. Polonyi igazgató nem ellenőrizte a vállalat ügymenetét, hanem azon mesterkedett, hogy vagyonát növelhesse.

Babes igazgatóra vonatkozóan a vádló megállapította, hogy mindenben olyan magatartást tanúsított, mint Polonyi. Különösen éles hangon szólalkozott dr. Spitzer ügyész Szántó Miklós szerepével, kimutatva azt, hogy ő a fontos helyre, nem jelentette fel a panamázó és harcoló igazgatókat, hanem segítette őket. Vádbeszédének végén dr. Spitzer Viktor ügyész az ország és a nép érdekei ellen törő harcoló bírósági vezetőkre a bűnik elnyomás méltó megérdemelt tárgyalást kért.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Papoknak, tanítókknak, nyugdíjasoknak 90 lej. — Postacsekk szám: 40.625.

Hét kisdíák meszel

Ott állnak az Állami Magyar nyelvű Kereskedelmi Fiuiskola elsősztályosai a létrákon és meszelnek. Mint „valódi” munkások, övig meztelenül és énekszóval. A létrát az osztályfőnök, Lázár István tanár fogja meg a pedellus. Nagy dolog ez. A kisdíák elhatározták, hogy ragyogóra meszelik évvégén az osztályukat, felsurolják a széppé teszik, ahogy illik. Eleinte mind a harmincegy jelenkezett önkéntes munkára, de aztán, mint valami sportversenyen, lassan kiestek a meszelés nagy munkájából, mert hiszen nem is olyan könnyű dolog ez. Heten maradtak ott végig, hét remek kisdíák, akik nem nyugodtak addig, míg a falak, meg a mennyezet hóféhéren nem ragyogott. S még hozzá nem is került pénzbe a dolog. A Fellegvárban „felfedeztek” egy barlangot — bizonyára valami izgalmas játék közben —, amelyben budai föld volt. Ezt aztán ládákkal szállították az intézetig, s egyenként hordták ide hazulról a sok surlókefét, vedret, meszelőt. Ugy surolnak, takarítanak és meszelnek, mint ahogy önkéntes munkásokhoz illik. Mert azok. S mivel a rohammunkások nevét illik feljegyezni, mi is feljegyezzük megbecsüléssel a hét kítartó kisdíák nevét, mert amit tettek, okos volt, jó volt és feljegyzésre érdemes.

Göller Béla, Székely László, Salamon Ernő, Rusz Dezső, Nagy István, Horváth Gergely és Balogh István a hét kisdíák neve. Heten voltak, mint a gonoszok. Csakhoogy ők igazán jók voltak — mint az osztályfőnök megjegyzi mosolyogva, elismeréssel... (—)

PATEFONTUK GYÁRTÁSÁT kezdte meg a nagyszabású Gratiós műszaki cikkeket előállító gyár. Ezt a cikket eddig nem gyártották az országban, hanem külföldi behozattal fedették a szükségletet.

TEMESVÁRON, a Bega partján 2000 nézőt befogadó szabadtéri színházat rendeztek be, a nyári hónapokban megtartandó előadásokra.

AZ ARATÁS ELVÉGZÉSÉRE 300.000 darab kaszát rendelt a földművelésügyi minisztérium külföldről. A szállítmányból 136.200 darab kasza már meg is érkezett, Magyarország 56.000, Lengyelország 65.700, Jugoszlávia pedig 15 ezer darab kaszát szállított. Csehszlovákiából 300.000 darab sarlót rendelt a földművelésügyi minisztérium. A mezőgazdasági munkaeszközöket a szövetkezetek útján osztják szét a földműves dolgozók között.

VASUTI NYUGDIJASOK FIZETÉSÉRE! Június 27-én, vasárnap délelőtt 9 órakor tárgyzülést tartunk a Horea-ut 5 szám alatt. Minden tag megjelenését kérjük. A vezetőség.

LENIN-RENDELÉK TUNNETEK KI A PRAVA FŐSZERKESZTŐJÉT. A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Pospelovot, a Pravda főszerkesztőjét 50. születésnapja alkalmával a Pártnak és a szovjet népeknek tett szolgálata elismeréséül a Lenin-renddel tüntette ki.

TILTOTT HATÁRÁTLÉPÉS közben Székelyhid közelében a határőr agyonlőtte Ratju Vasile Csokaly községi földművest, aki át akart szólni Magyarországra. A kolozsvári katonai törvényvédeltség megindította az ügyben a vizsgálatot.

„COMPETROL” CÉGGEL a kereskedelmi minisztérium állami kereskedelmi társaságot létesített a petróleum és melléktermékei szállítására. A társaság alaptőkéje 10 millió lej, amelyet teljes egészében az állam jegyeztet le.

A kolozsvári MNSZ hírei:

A Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezete felhívja tagjainak figyelmét, hogy a tagsági könyvük kicserélésére munkanapokon délelőtt 8 és 1, délután pedig 4 és 7 óra között a Molotov-utca 16 szám alatti székházban Csibos Jolán pénztárosnál jelenkezzenek.

Kéri tajaít, hogy a náluk jelentkező pénzeszedőket megértéssel fogadják és csendes tagsági díjuk pontos rendezésére.

A VOLT ANTIFASISZTA POLITIKAI FOGLYOK ÉS DEPORTÁLTAK SZÖVETSEGENEK kolozsvári fiókjá június 26-án, szombaton délután 6 órakor a Szabadság-tér 30 szám alatt lévő helyiségben taggyűlést tart, amelyre kéri a fiók összes tagjainak megjelenését.

NAGYMENNYISÉGŰ GYÓGYSZER érkezett Csehszlovákiából a Betegségügyi Pénztár részére. A gyógyszerkészítményben 500 kiló sulfamid, 500 kiló különböző arzén készítmény, 500 kiló glucoza, leucoplast és egyéb értékes anyag van.

COLAN NICOLAE, Kolozsvár — Felek görögkeleti püspöke Gyulafehérvárra utazott, ahol résztvesz a keresztelő Szent Jánosról elnevezett zárda buosuján. Colan püspök Gyulafehérvárról Bukarestbe ment, ott csatlakozik ahhoz a görögkeleti egyházi küldöttséghez, amely Moszkvába utazik és résztvesz a görögkeleti egyházaknak a Szovjetunió fővárosában megtartandó kongresszusán.

A ROMÁN-MAGYAR KULTURÁLIS KAPCSOLATOKRÓL tartott előadást Budapest az építésügyi minisztérium kulturjermében Martoufy András. Az előadás után a főleg románszakos egyetemi hallgatókból álló „Bartók Béla énekkar” Udvarhelyi Andrásné vezényletével román és magyar népdalokat adott elő.

FELHÍVÁS KOLOSZVÁRI LAKOSSÁGAHOZ! A kolozsvári férfi és női fodrász-kisiparosok, pedikűrösök, kozmetikusok, valamint szappanfőzők szakmai egyesülete — karöltve a fodrászok szakszervezetével — a görög szabadságharcosok megsegítésére június 27-én, vasárnap reggel 8 órától déli 12 óráig nyitva tartanak és dolgoznak. A vasárnapi bruttó bevétel az illetékes szervnek juttatják el. A szakmai kisiparosok nemcsak kitűzésekben Kolozsvár lakossága részéről szives támogatást kérnek.

A KOLOSZVÁRI I. SZ. ÁLLAMI MAGYAR LEANYLICEUM igazgató-sága értesíti növendékeit, hogy az évzáró ünnepélyt vasárnap helyett szombaton, június 26-án délután 4 órakor tartja meg.

res fizetésért tegyenek eleget szervezete tünkkel szemben kötelezettségüknek.

Június 25-én, pénteken este 7 órakor a III/1. kerület (földszék) taggyűlése a Budai Nagy Antal-utca 128 szám alatti gazdaköri székházban.

Június 27-én, vasárnap délután 4 órakor a III/1. kerület (földszék) taggyűlése a Bözörméri (volt Fecske)-utca 128 szám alatti gazdaköri székházban.

Este fél 8 órakor a III/2. kerület taggyűlése a Bözörméri (volt Fecske)-utca 128 szám alatti gazdaköri székházban.

A Román Népköztársaság

kosárlabda csapata kettős győzelmet aratott Szófiában

SZÓFIA. — A Balkán- és közép-európai kosárlabda bajnokságok A többi mérkőzések eredményével tegnap első fordulójában a Román Népköztársaság férfi kosárlabda csapata együttese 43:28 arányban legyőzte Lengyelország válogatottját. A Román Népköztársaság női kosárlabda válogatottja 34:18 arányban győzött a lengyel női válogatottja ellen.

Bulgária női válogatottja 33:27 arányban legyőzte Jugoszlávia női válogatottját.

Csehszlovákia férfi kosárlabda együttese 139:9 arányú győzelmet aratott az albán válogatott elleni mérkőzésen, míg a cseh női válogatottja 28:20 arányban győzött a bulgáriai válogatottja ellen.

306 középiskolás küzd ma délután a Világosság Kupájáért

KOLOZSVÁR. — A középiskolások uszóbajnokságaira — melynek győztese a „Világosság Kupát” nyeri — 24 román és magyar középiskola, 306 fiú és lány részvételével küzd ma délután 3 órai kezdettel az Egyetemi Stadionban tartják meg, ma délután 3 órai és szombaton délután 3 órai kezdettel.

A versenyen Gherman Ovidius, a magyar gépipari középiskola tanulója a 100 méteres gyorsúszásban rekordjavító kísérletet tesz.

A küzdelmekre még ma délután 3 óráig, a versenyek kezdetéig bevezetéseket elfogad a versenybíró.

70 résztvevő az országos vívóbajnokságokon!

KOLOZSVÁR. — Az országos vívóbajnokságokra, melyet ez évben Kolozsvárt rendeznek meg, 70 versenyző küldte el bevezetését.

A nagyszámú bevezetésre való tekintettel — az eredeti tervtől eltérően — a törvívó bajnokság osztrályozó küzdelmeit ma, pénteken délután 4 órai kezdettel a Bolyai Tudományegyetem sétányi vívótermében tartják meg.

Szombaton délelőtt 9 órai kezdettel a férfi törvívó, míg délután 3 órakor a női törvívó döntőjét tartják meg a Népmozgó feletti nagyteremben. Vasárnap reggel 9 órakor és délután 4 órakor kerül sor a kardbajnokságokra.

A vívóversenyek iránt óriási az érdeklődés. Eddig egyetlen országos bajnokságon sem vett részt ért és a helyezésekért, ilyen nagyszámú versenyző. Az egyes számokban hatalmas küzdelmek várhatók, a döntőbe jutásti helyiségében válthatók.

A Hadsereg az NB I-ben FC Ploesti-Politechnica 1:1 (1:0)

KRAJOVA. — Nagy érdeklődés mellett tartották meg tegnap délután Krajovában az FC Ploesti-Politechnica megismételt osztrályozó mérkőzést, amelyet a Hadsereg óvására kellett újrarájtszatni. A mérkőzés 1:1 (1:0) arányban eldöntetlenül végződött. Az első félidő 43. percében Pauer szerzi meg a vezetést a ploestieknek, amit a II. félidő 8 percében Mareu egyenlít ki.

E mérkőzés eredménye alapján az NB I-be a Hadsereg együttese zaj csapat ellen.

ITA-Tesatoria Pitesti 1:0 (0:0)

PITESTI. — A Román Népköztársaság Kupájáért folyó küzdelmekben tegnap az ITA labdarugó csapatát Pitestiben vendégszerpelt, ahol a Tesatoria ellen az utolsó percben Perényi góljával 1:0 (0:0) arányban győzött a hadsereg csapatja.

A fekete titok Néger atlétacsodák az Olympián

A világ sporttörténelme a néger sportolókat amerikai mezben ismerte meg, Duke Kahanamoku, már az 1912-es stockholmi olimpián győzelmet aratott a 100 m-es gyorsúszásban, míg Johnsson a nehézsúlyú ökölvívás bajnokai címét őrizte hosszú éveken át. Sok jó ökölvívójuk akadt, élén a ma is világbajnoki babérral ékeskedő Joe Louis-sal. Az 1924-es Párisi Olympián a bajnokságot nyert Uruguay csapatában a fedezetsor szélén megismerkedtünk Andradeval, az első világnagyságnak számító néger labdarugóval.

A fekete sportolók igazi tere azonban a sportok királynője: az atlétika, melynek eredményes üzéséhez szükséges négy kellékből: a gyorsaságból, ruganyosságból, állóképességből és a helyes stílustechnikából az első kettő jellegzetes néger adottság. Nem erős oldaluk viszont a stílustechnika, mert legtöbb ugrójuk és futójuk csunyán mozgott. Ez a fényűzést azonban megengedhetik maguknak azok, akik ennek ellenére 10,2-t futnak 100-on, vagy 8 méteren felül ugranak távolba.

Az olimpiai atlétikai eredményekből azonnal szembetűnik, hogy a néger azokon a távokon (100, 200 m, 110 gát és távolugrás) érték el eddigi legnagyobb sikereiket, melyeken a jó szereplés előfeltétele a gyorsaság és a ruganyosság. Akadt ugyan a kanadai orvos-doktor Edwards, majd a nyakigláb Woodruff személyében kiváló 800—1500-asuk, ezek azonban csak szabályt megrövidítő kivételek.

A feketeek eddigi olimpiai eredményei a következők:

1924 (Páris): Távolugrás 1. Hubbard USA 744,5 cm.

1928 (Amsterdam): Távolugrás 1. Hamm USA 773 cm, 2. Cator Haiti. 100 m. 3. London Anglia. 800 m. 1. Edwards Kanada.

1932 (Los-Angeles): Távolugrás 1. Gordon USA 762 cm, 100 m. 1. Tolan USA 10,3 mp, 2. Metcalfe USA 10,3 mp, 200 m. 1. Tolan USA 21,2 mp, 3. Metcalfe USA 21,5 mp. 800 m. 3. Edwards Kanada 1:50,6. 1500 m. Edwards Kanada 3 p. 52,2 mp.

1936 (Berlín): Távolugrás 1.

Labdarugó válogatottunk vasárnap a csehszlovák válogatottal játszik

BUKAREST. — A Balkán- és közép-európai labdarugó bajnokságok során a Román Népköztársaság labdarugó válogatottja június 27-én, vasárnap Bukarestben a csehszlovák válogatottal mérkőz össze erejét.

SPORTNIRADÓ

AZ OLIMPIAI ATLÉTIKAI KÖZÖSSÉG felvonultatta az összes KERET vasárnap délután fél 4 órakor az Egyetemi Stadionban 400 méteres síkfutásban csúcspontjára nyilvános atlétikai versenyt rendez, melyre Farkas Máté.

Minden délelőtt Világosságban

Jutalmat kapnak a feltalálók, újítók, élmunkások

Új rendszert vezettek be az egyezményes munkabéreknel

BUKAREST. (Agerpres.) — Az ipari központokhoz iparügyi minisztérium rendelettel módosította az egyezményes munkabéreket és megállapította a feltalálók, újítók, a munka egyszerűsítésében és a verseny munkában kitűnt dolgozók külön javadalmazását.

A rendelet a folyó évi június 23-ától érvényben kívül helyezi az akord-munkabérek szabályozó 52—1947 évi törvényrendelet 11. szakaszát, amely a hivatalos lap 1947 évi szeptember 20-iki 217. számában jelent meg. A jövőben az órabéres munkások akordmunkáját a vállalatok mellett működő átszámítási irodák részéről megállapított szabályok szerint fizetik.

A részben vagy teljes egészében akordban dolgozó iparvállalatok

A feltalálók és újítók jutalma

A vállalatoknál dolgozó fizetéses alkalmazottak ha találmányukkal eddig még ismeretlen gyár-eljárásokat vagy gépeket állítanak a termelés szolgálatába, szintén jutalomban részesülnek. A jutalom egyenlő a találmány segítségével elért megtakarítások 15 százalékával és a prémiumot a találmány üzembehelyezésétől kezdve 6 hónapra át fizetik a feltalálónak.

Az újítók, akik egyes gépkatarrészek vagy gyári felszerelések felhasználásával hasznos újítást vezetnek be, az újítás alkalmából származó megtakarítás 10 százalékát kapják jutalomként 6 hónapra

keresztül.

Azok a vállalatj fizetéses alkalmazottak, akik a munkamenet egyszerűsítésében, egyszerűsítésében érnek el eredményeket, és szívesen szervezik meg a gyártási folyamatot, vagy leegyszerűsítik a műszaki eljárásokat és ezzel fokozzák a gyár hasznát, jutalomként az egyszerűsítés eredményével elért megtakarítások 5 százalékát kapják fél éven keresztül. Jutalomban csak azok a feltalálók és újítók részesülnek, akiknek találmányát és újítását elfogadták és a vállalatnál gyakorlatban is alkalmazták.

A munkaversenyben levő iparvállalatok fizetéses alkalmazottai, ha a versenyben túlszárnyalják az előírásokat, az ebből származó megtakarításokat a termelésben és a versenyben kitűnt munkások megjutalmazására fordítják.

A munkaversenyben levő iparvállalatok fizetéses alkalmazottai, ha a versenyben túlszárnyalják az előírásokat, az ebből származó megtakarításokat a termelésben és a versenyben kitűnt munkások megjutalmazására fordítják.

Munkáslakások, vasbetonhidak, újra kövezett és feltöltött utak jelzik Kolozsvár ujjáépülésének egyre fokozódóbb lendületét

KOLOZSVAR. — Sok minden történik körülöttünk, amit észre sem veszünk. Sok fontos dolog mellett haladunk el anélkül, hogy beleröppenne tudatunkba. Eppen ezért nem hibáztatjuk különösebben ismerősünket, aki egy alkalommal, mikor az ujjáépítésről volt szó, legyintett egyet.

— Ugyan, kérem, — mondta fölényesen — annyit irnak össze-vissza az újságok az ujjáépítésről, hogy ha annak csak a fele is igaz volna, akkor ma Kolozsvár egy megújuló város képét mutatná. Vita helyett a telefon után nyultunk.

— Halló! Városi főmérnök hivatal — szoltunk bele a hallgató-

KOLOZSVAR. — A CFR egységes őrségparancsnoksága június 17-iki ülésén hozott határozatok alapján a következőket hozza a közönség tudomására:

Az állomások perronjára belépni utazási igazolvány vagy peronjegy nélkül szigorúan tilos, még vasúti alkalmazottaknak is, ha nincsenek szolgálatban. A rendelet megszegőit 200 lej pénzbírsággal büntetik. Az állomások területén a vasúti síneken az átjárás szigorúan tilos. Első kihágásért a megszegőket sége.

ba. — Szeretnénk megnézni a város ujjáépítési munkálatait.

Alig egy negyedóra múlva Lakatos István városi főmérnök és fölényes barátunk társaságában már a Kajántói-úton robbogott gépkocsink.

— Folyik valami építkezés? — kérdeztük utközben Lakatos főmérnököt.

Még választ sem kaphattunk és autánk máris megállott a Kajántói-ut felrobbantott hidja előtt. Még egy 30 méteres szakadék tángott a kerekek előtt.

29 EZER KILO RUDVAS-ANYAG MEGTAKARÍTÁS

A mélyben emberek dolgoztak. A szétrobbantott vasbetonhid épen maradt részeiből szomorú felkiáltójeleként meredeztek ki a vasrudak.

— A vasakat mind felhasználjuk az új hid építéséhez. Igen kevés vasat kell még beépíteniük a használatlanok helyére. Augusztus 23-án az új hidat átadjuk a forgalomnak — mondotta Lakatos főmérnök.

Jelenleg 65 ember dolgozik a hidépítésnél. Négy vagon cemenet, 180 köbméter kavicsot, 32 ezer kiló vasat igényel a munka. A legfontosabb építkezési anyagban, a vasban sikerült a régi alkatrészek felhasználásával 29 ezer kiló rudvasat megtakarítani.

Megtudtuk még, hogy az új hid 22 méter széles, 7 méteres nyílású és 9 méter magas lesz. Összes költsége pedig alig egymillió lej.

Tovább utaztunk a gépkocsin. Épülő vöröstéglás házak csoportja bukkant szemünk elé.

72 MUNKASLAKÁS

— Az Irizs-telepi munkásházak építkezése — mondta Lakatos főmérnök. — Kilenc ház épül. Minden házban a földszinten és emeleten együttvéve két egy szobás és két kétszobás lakás van.

A munkálatok előrehaladott áll-

apotban vannak. A deszkából ácsolt irodában megtekintjük a tervrajzokat. Minden lakásnak előszobája, konyhája, mosdófülkéje tussal, élelmiszerháza, illemhelye és kis terrassa is van. Összesen 72 lakás készül. A házak augusztus 23-ra már beköltözhetőek lesznek. A város az építkezést házilag végzi és így minimális költséggel tudja az új lakásokat előteremteni.

— Sokat segített az önkéntes munka — folytatta Lakatos főmérnök. — mert a téglá nagyobb részét, a vasakat önkéntes munkával termelték ki. A földmunka is úgy készült el.

A Téglás-utcaán simán gördül végig koccsink. A közelmúltban töltötték fel a zökkenőkkel telt utakat. A mellékutcaokban még ott csillog a talajviz.

— Ezeket az utcákat is mind megjavítjuk — hallottuk kérdeztelenül.

Hazafelé a Budai Nagy Antal-utján térünk vissza. A rázós kövezet mentén, a felhalmozott kockakövek végtelen sora. Rövidesen sor kerül az új ujjáépítésre. Megtudjuk még, hogy a város építkezési lendületében igen tevékeny szerepe van Veress Pál alpolgármesternek, aki fíradhatatlanul szívén viseli az építőmunka minél erőteljesebb keresztülvételét. Amikor visszaérkeztünk, fölényes és kételkedő barátunk szégyenkezve kászálódott ki a koccsiból.

— Rövid volt az idő — mentegődzik Lakatos városi főmérnök — és így nem volt alkalom arra, hogy mindent megmutassak.

Egy rövid ut alatt szemtanúivá váltunk Kolozsvár ujjáépítési munkálatainak és láttuk, hogy ez az ujjáépítés egyre fokozódóbb méreteket ölt. Hidak, virágos kertek munkáslakások utak épülnek körülöttünk és vellik egvitt utáértül a mi életünk. Tóth Kálmán.

Közös az utunk a munkásokkal

ARANYOSSZÉK (Kiküldött munkatársunktól) — A rákosi nagymezőn kapálók egyik csoportjára rákószóntóm a „jó reggelt”. A termésről érdeklődök.

— A vetési csatát megnyertük. Az idő kedvezett és az idén nagyon szép és bő lesz a termés — mondja kézzel a közben Kendi István kispáza.

Szemével végigsimogatja a szél-től hullámzó vetéseket. A telt kalászkok alázattal hajtják fejüket a tűző nap érlelő melegében. Másodszeri kapálás ideje van. A mezőn száz és száz kapa csattog, vágódik a puha földbe, hogy kioldja az életet adó nedvességet elorzó burján.

— A gyárak dolgozóival együtt a falvak népe is többet és jobban akar termelni, hogy mindenkinek bőségesen jusson — folytatja. Ebben az időben nincs sem ünnep, sem mulatsága a falunak. Csak így lehetünk szövetségesei a gyárak dolgozóinak. Az ő versenyek minket is sarkallnak és a dolgozó földművesek nem akar lemaradni a városi testvércitől sem ebben, sem másban. Mi is „versenyben vagyunk”. Harcolunk a földdel az időjárással, versenyzünk egymással.

Onodi Gerzely, a szomszédos „pántlika” föld gazdája szomorúan mondja, hogy nehéz a földmunkás helyzete, mert kezdetleges, régi eszközökkel, kemény, megfeszített munkával kell megművelni a földet. Nincs elég mezőgazdasági gép. Pedig mennyivel többet lehetne termelni azok-

is elkértek. Ezekben a gyárakban most kezdik el igazán a munkát értünk, a népet. Addig mi kell hogy kitartással előteremtsük a bőségesebb kenyeret. Cserében már most is egyre több és több áru jön a szövetkezetekbe és az állami üzletbe, az üzemek dolgozóinak munkája nyomán.

Szikár szíjjas arcu férfi lép a csoporthoz. Vági János, a földmunkásszervezet vezetője. Most ő szólal meg.

— A gyárak, üzemek államosítása a nép érdekében történt, tehát a földműveseknek is éppen lyan kötelessége megvédeni, támogatni és harcolni érte, mint a Népköztársaság ujjáépítésében élenjáró munkásságnak. Aki küzdünk nem érti meg ennek jelentőségét, saját és családja jövője ellen cselekszik — mondotta a csoportot a növekedést hallgató-ságnak Vári János földmunkásszakszervezeti vezető.

— Vannak, akik nem értik meg, mert nem akarják. Mi ezekkel, akik szembefordulnak az érdekeinkkel, nem vállalunk közösséget — folytatja.

Szóból szó keletkezett. A körülállók bólongatnak Vári János szavaira. Van olyan, aki bizonyítani tudja, hogy az államosítás

— üzenik Aranyosszék dolgozó földművesei

már mennyi sok új eredményt hozott a gyárak dolgozóinak. Kiténik a beszédből, hogy azt, ami történt, már rég várja a földművesség is.

— Szegyelelnünk kellett magunkat — mondogatják — mert a múltban a feketézők között sokszor találtunk földművest is, de azok sohasem a szegények voltak, hanem azok, akiknek volt fölényük, amit elfekézték. Az államosítás nem ez-knek az érdekeit szolgálja, hanem a szegényekét, a földmunkásokét, akiket a múltban elnyomtak, kizsákmányoltak. A dolgozó földművesek ma már tudják, hogy hol a helyük.

— Közös az utunk a munkássággal. Az ő harcuk a mi küzdelmünk, az ő győzelmük a mi eredményünk is. de o munkavállalásukból mi is egyenlő félként kell, hogy kivesszük részünket.

— Aranyosszék földműves dolgozó igérik — fogadták a vasárnap délután tartott községi gyűlésen, ahol az államosításokat ismertették —, hogy munkahelyükön, az eke szarva mellett harcolni fogunk tovább is a közös győzelemért és minden erőnkkel megvédjük eddigi eredményeinket. (b. a.)

Milyen sorrendben osztják ki az „E” jelzésű élelmiszerjegyeket?

KOLOZSVAR. — A városi közéleti hivatal közli, hogy a folyó évi június-szeptember havára az „E” jelzésű élelmiszerjegyeket a Farkas-utca 4 szám alatt lévő helyiségében a következő sorrendben osztja ki:

Június 25-én, pénteken az A, B, C és D betűvel, június 26-án, szombaton az E, É, F, G és H betűvel, június 28-án, hétfőn az I, J, K, L és M betűvel, június 29-én, kedden az

N, O, P és R betűvel, június 30-án, szerdén az S, Sz és T betűvel, június 1-én, csütörtökön pedig az U, V, W, Z, Zs és X betűvel kezdődő nevek részére osztja ki az „E” jelzésű élelmiszerjegyeket.

Azok, akik valamilyen okból a felsorolt napokon nem vehették ki élelmiszerjegyüköt, július 2-án, pénteken és július 3-án, szombaton is jelentkezhetnek élelmiszerjegyükért.

A Világosság akciója nyomán

Mezőszengyel postahivatalt kapott

TORDA (Kiküldött munkatársunktól) — A kolozsvári postavezérfelügyelőség az aranyostordamegyei Mezőszengyel községben újra üzembe helyezte a postahivatalt.

Lapunk hasábjain beszámoltunk már arról, hogy helytelen jelentés alapján — hónapokkal ezelőtt — a kolozsvári postavezérfelügyelőség megszüntette a mezőszengyeli postakirendeltséget. Ráműtatunk arra is, hogy a rendelet négy község postaforgalmát bénította meg, mert a legközelebbi postahivatal 18 kilométer távolságban van. A napokban ezt az áldatlan helyzetet a postave-

zérfelügyelőség megoldotta és a mezőszengyeli postahivatal megkezdheti működését. Most azonban épülethiány miatt kénytelen szünetelni.

A község és a postahivatalhoz tartozó másik három község: Bodon, Székely és Keménytelke lakói a postahivatal hiányát önkéntes építéssel akarják megoldani. Mezőszengyel községnek úreszen álló volt uradalmi gabonarakárkából fognak postahivatalt építeni. A község előjárósága a szóban levő gazdasági épület teljesen díjtalanul felajánlotta erre a célra.

Hogyan történik a földadó kivetése?

Lapunk tegnapi számának adóügyi tájékoztatójában részletesen ismertettük a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának a hivatalos lap június 17-i 133. számában megjelent 93. számú rendeletét, mely megállapítja az 1948-1949. évi földadó kivetésének módjait.

A rendelet törvény — mint megírtuk — az egész országot öt körzetre osztja a hektáronkénti földadó általános kivetése és megállapítása szempontjából.

Az erdélyi megyék első körzetét már ismertettük.

Második körzet: (A felsorolt helységek és járások földadóját úgy állapítják meg, hogy a lapunk tegnapi számában közölt táblázat adóösszegéhez 10 százalékot hozzáadják.) Naszód megye, Beszterce és Szászlekenye járások nélkül. A marosmegyei Maroshévíz, Déda, Teke, Alsó- és Felsőszászregén, a szatmármegyei Ugocsa, Avasvölgy, Nagybánya és Monostor, a szilágyi Kraszna, Bucium, Zsibó és Szurdok, a biharmegyei Eleds, Belényes és Desliu, az aradmegyei Gurahonc, a krassómezei Resica, Oravica és Szászabánya, a csikmezei Gyergyószentmiklós és Csíkszépmező, és a hunyadmegyei Gredistye, Hát-szeg, Puj és Perocsényi járások.

Harmadik körzet: (A táblázat adó-

összegéhez 20 százalékot kell hozzáadni.) Háromszék, Udvarhely, Fogaras, Szamos (magyarlápói járás kivételével), Kolozs megye — Kalota és Bánffyújváros járások nélkül —, Topánfalva járások nélkül —, Fehérmegye — Abrudbánya és Zalatna járások nélkül —, Szatmár megye — Ugocsa és Avasvölgy, Nagybánya és monostori járások nélkül —, Szilágy megye — Kraszna, Bucium, Zsibó és Szurdok járások nélkül —, Szörény megye — Orsova és Teregoval járások nélkül —, továbbá a következő járások: a csikmezei Csíkszereda és Csíkszentmárton, a marosmegyei Görgey, Nyárádszereda és Erdőszentgyörgy, a naszódmezei Beszterce és Szászlekenye, a biharmegyei Magyarcséke, Telegd, Margitta, Szalárd és Székelyhid, a hunyadmegyei Marosillye és Dobra, Vajdahunyad, Déva, Algyógy és Szászváros, az aradmegyei Scorsin, a krassómezei Boksánybánya.

Negyedik körzet: (A táblázat adóösszegéhez 30 százalékot kell hozzáadni.) Kisküküllő megye, valamint a következő járások: a marosmegyei Mezőrius, Mezőbánd, Felső- és Alsómaros, a biharmegyei Nagyvárád, Nagyszalonta és Teke, az aradmegyei Köröskisjenő, Borosjenő, Boros-

Harmadik körzet: (A táblázat adó-

ötödik körzet: (A táblázat adóösszegéhez 40 százalékot kell hozzáadni.) Brassó, Szeben, Nagyküküllő, Temes-Torontál megyék és az aradmegyei Világos, Szentanna, Kürtös, Pécska és ujaradi járások.

Azok a szőlők, amelyek szőlőhegyeken fekszenek, a harmadik körzetbe tartoznak.

Valahányszor szükség lesz a földterületek megadóztató jövedelmeinek megállapítására, ez úgy történik, hogy olyan területeknél, amelyek nem haladják meg a 10 hektárt, 5-el szorozzák meg a szántóföld hektáronkénti általányszámát, a 30 hektárig terjedő területeknél 4-el szorozzák, azonfelül pedig 3-al szorozzák meg az általányszámot.

Azokat a mezőgazdasági ingatlanokat, amelyek a mezőgazdasági adómentességek hatályátalintása folytán, 1948 április elsejétől kezdődően adókötelesek és az 1947-1948. évi mezőgazdasági összeírás alkalmával nem csoportosították őket osztályokba és termelékenységi csoportokba, a földművelésügyi minisztérium részéről kiküldendő bizottság, jegyzőkönyv felvétele mellett besorolja és azt a tulajdonosoknak is kikézbíti.

A földművelésügyi minisztérium hozzájárulásával a pénzügyminisztérium rendeleti úton módosíthatja az 1948-1949. évre kivetett mezőgazdasági általányszámot, körzetenként, megyénként, járásonként, községenként, valamint bizonyos termelési ágaknál abban az esetben is, ha a kivetett általányszám nem felel meg a mezőgazdasági termelvények árának, valamint a jövedelem megvalósításához szükséges kiadásoknak.

A rendelet törvény szerint, az ilyen módosításokat 1948 szeptember 17-ig lehet írásban kérni.

BUKAREST. — (Agerpres.) A jasi leni, Roznovani, Marculesti és Gura tömegmészárlás nagyszabású bűnperének tárgyalása véget ért. A közbírák és a védők beszédeinek elhangzása után a vádlottak az utolsó szó jogán szólaltak fel, igyekezve megmenteni szörnyű bűneiket, felelőseikre hárítva a felelősséget.

Az ítélet a büntetőtanács előtt folyó nagyszabású per szerdán éjjel 11 órakor ért véget a Jasiban, Scuzes elkövetőivel szemben.

Napi 15-75 lejt fizetnek a dolgozók fürdőhelyeken a szobáért

BUKAREST. — (Agerpres.) A kereskedelemügyi minisztérium az idei fűrdőhelyre megállapította a szállók, a villák, penziók és magánházakban az üdülők részére kiadott szobák árát. A szakszervezeti tagok részére — a multához viszonyítottan — jelentősen nagyobb számban foglaltak le szobákat. Az összes szobák 30 százalékát veszik erre a célra igénybe.

A szobaárak a III. osztályunak minősített szállodákban napi 15 lejtől kezdődnek és fokozatosan — az

elszállásolási helyek minősége és a fürdőhelyek osztályozása szerint — napi 75 lejig emelkednek.

A szakszervezeti tagok részére lefoglalt szobákat a Nemzeti Turisztikai Hivatal utján utalják ki. Az Országos Szakszervezeti Tanács a 30 százalékos lefoglalt szobákon kívül még körülbelül 2000 villában és magánlakásban biztosított megfelelő olcsó elszállásolást a pihenésre, üdülésre beutalt köz- és magántisztviselők, valamint a többi dolgozók részére, szintén jutányos áron.

Tiltott határátlépés kísérletéért 10 évi fogházra ítélték több romániai nagyiparost

BUKAREST. — A katonai törvényszék Filderman Iosif, Klein Mircea és Kalmanovics Dávid nagyiparosokat tiltott határátlépés kísérletéért 10 évi, dr. Hartman Petrét 8 évi, Mohblat Emanuel, Lakner Hainz és Arnold Ottó bukaresti lakosokat egyenként 10 évi fogházbüntetésre ítélték.

Cristea Gheorghiu ügyvédet 8 évi, Lutchi Eduard, Ghertner Berta, Se-

gal Joe bukaresti lakosokat egyenként 3 évi, Varga Constantint hamis utlevél használatáért 2 évi fogházbüntetésre ítélték.

Calaretu Mihailt 1 évi fogházbüntetésre, Harabitz Iliet és Mohblate Alicet 10 évi, Kohen Oszkárt 5 évi, Ambrozie Victort pedig, aki a szökni akaró nagyiparosokat megkísérelte a határon átvezetni, 5 évi fogházbüntetésre ítélték.

Ratifikálta a lengyel nemzetgyűlés a román-lengyel kulturális egyezményt

VARSO (Agerpres). — A lengyel diéta legutóbbi ülésén ünnepeles és a Román Népköztársaság iránt őszinte baráti légkör-

ben cikkelyezte be a Varsóban nemrég megkötött román-lengyel kulturális egyezményt.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Allásitkeresőknek szavankint 2 lej. Cím a kiadóban és jelígyes hirdetésnek 10 lej pótdíj fizetendő. Szöveg hirdetés szavankint 6 lej. Szöveg hirdetés négyzetcentiméterenkint 5-6-7 lej. Nyílttér szavankint 12 lej.

ALLÁSTKERESŐKNEK szavankint 2 lej. Cím a kiadóban és jelígyes hirdetésnek 10 lej pótdíj fizetendő. Szöveg hirdetés négyzetcentiméterenkint 5-6-7 lej. Nyílttér szavankint 12 lej.

CÍM A KIADÓBAN és jelígyes hirdetésnek 10 lej pótdíj fizetendő. Szöveg hirdetés négyzetcentiméterenkint 5-6-7 lej. Nyílttér szavankint 12 lej.

A 27.883 számú szabadalmazott találmány tulajdonosa, amely találmány a növényekből vagy növényi részekből cellulóz és fonható rostok kivonását, feldolgozását teszi lehetővé, romániai kihasználásra átengedni kívánja. Érdeklődők forduljanak

Haffin, Bucuresti
Spătarului 1/b címre.

A 38.131 és 38.132 számú szabadalmakat tulajdonosa, romániai kihasználásra átengedni kívánja. Érdeklődők forduljanak

Haffin, Bucuresti
Spătarului 1/b címre.

ADAS-VÉTEL
EGY modern hálósobaberendezés eladó. Dávid Ferenc-utca 6., hátul az udvarban. 4548

ELADÓ egy kis esztergapat, új állapotban, Ady Endre-u. 11. 4746

KAYSER kerekcsónakos női varrogép sürgősen eladó. Motilor-utca 125., ajtó 2. 4732

HANGVERSENY-zongora, fekete, kitűnő hangu, angol mechanikás, bécsi gyártmány, eladó. Cím a kiadóban. 4770

ÜZLETHELYISÉG kiadó. Marx Károly-utca 37. szám. 4823

ELADÓ új, kétajtós jég szekrény, hármas ruhaszekrény, tükrrel, Szentegyház-utca 3., II. 5. 4822

SINGER női varrogép eladó. Milzó-utca 79. 4821

SÜRGŐSEN eladó új, modern diófagyókér, kombinált szoba, konyhabutor és egy szép diófurniós gyermekágy. Galamb-utca 41. 4820

EGY férfikerékpár eladó. Villamos-utca 3. 4815

JOKARBAN levő Singer férfivarrogép eladó. Herschkovits. Szabadság-tér 4-5 szám. 4818

CSUKOTT, négyhengeres autó, kitűnő állapotban, alig használt Continental gumikkal, eladó. Cím a kiadóban. F.

EGY szép kis üzleti pult, három asztal, egy kis főzőkemence eladó. Május-utca 25., ajtó 6. (v. Bartha Miklós-utca) 4817

TÖRÖTT orvosi fecskendőket vesznek. Dózsa György-utca 24-26., ajtó 5. 4810

TURAKOCSI, kifogástalan állapotban, nagyon jó gumikkal és egy 175 köbcentis motorkerékpár eladó. Érdeklődni Árpád-ut 26. szám alatt. 4816

MOTORKERÉKPÁR, „Jawa”, 175 köbcentis, eladó. Kovács, Szabadság-tér 26., II. 4789

A 39.141 számú szabadalmazott találmányt tulajdonosa romániai kihasználásra átengedni kívánja.

A szabadalom körforgó fejcsapra vonatkozik.

Erdeklődők forduljanak:

Haffin, Bucuresti
Spătarului 1/b címhez.

ELADÓ 2 új selyempaplan és egy kétszemélyes rókamié. Catedralei-utca 16., törvényszék mellett, házfűtővel. 4787

ELADÓ masszív háló, antik bútorok, tölgyfalépcső, festett, kombinált szekrény, íróasztal cseresznyefából. Motilor 8. Asztalos. 4786

KERESEK bérbe 50-70 cm. csucs-lávolságig precíz műszerész esztergapatot. Dózsa György 24-26., ajtó 5. 4809

HEVERODIVÁNT, kifogástalan állapotú tisztát, megvételre keresek. Ajánlatokat „Tiszta” jelígyére kiadóba kérek. 4784

JOKARBAN levő, modern cserépkályhát veszünk. Cím a kiadóban. 4782

EGY szoba, konyha, esetleg két szoba, konyha, kertés házát vennék. „Ármegjelölés” jelígyére. 4768

INGATLAN-LAKÁS

KOLOZSVÁR, Főter mellett, modern házamat elcserélném váradi, vásárhelyi, dési nagy kertés házzal. Cím a kiadóban. 4802

ELADÓ kétfalakozott családi ház. Postakert-utca 5. 4806

PAP-utca 45. szám alatt levő szoba, konyha, éléskamrás lakásomat elcserélném hasonlóval, esetleg komforttal. Érdeklődni az udvarban balra, negyedik ajtó. 4803

ALLOMÁS környékén levő szoba, konyha lakásomat elcserélném hasonlóval, központ közelében. Horea-ut 82., ajtó 3. 4804

Csukott négyhengeres autó
kitűnő állapotban, alig használt Continental gumikkal eladó. Cím a kiadóban

A 25.541 számú szabadalmazott találmány romániai kihasználását a tulajdonos átengedni kívánja.

A találmány esőelemeknek fémipari építésnél való egyesítésére vonatkozik.

Felvilágosítást ad:

Haffin, Bucuresti
Spătarului 1/b.

BELVÁROSBAN üzlethelyiség kiadó. Érdeklődni Szentegyház-utca 8. korcsma. 4695

ELELMISZERÜZLET lakással, esetleg iparral sürgősen átadó. Bereket-utca 59. 4814

NAGY kerttel családi házat keresek. Címét „Villasor” jelígyére kiadóba kérek. 4792

A 29.705 számú szabadalmazott találmány tulajdonosa, amely találmány a szénként kivonási és felhasználási eljárására vonatkozik, romániai kihasználási jogát átengedni kívánja.

Felvilágosítással szolgál:

Haffin, Bucuresti
Spătarului 1/b.

GYÖNYÖRŰ villaöröklakás, város szívében, eladó. Cím a kiadóban.

ELCSERELNEM belvárosi, két szoba, konyha, világos, félszuterin lakásomat kisebb kertés lakással. Cím a kiadóban. 4801

DOHÁNY-utcában levő egy szoba, konyha, éléskamrás lakásomat elcserélném Karl Max, vagy Árpád-ut környékével. Orbán, Dohány-utca 19. 4783

ALLÁST KAPHAT

ALKALMAZUNK nyugdíjas mechanikus kazánfűtőt. Írásbeli ajánlatokat Masinistilor 24. 4811

KÜLÖNFÉLEK

MENYASSZONYI ruha, fátyol és koszu eladása és kölcsönzése nagy városokban az Orhidea-nál. Dózsa György-utca 22. H

ELVESZETT június 20-án délután a sétáterem Gombos Elisabeta, Cluj, Andrei Muresan névre kiállított bicikli igazolvány, pénztárcával együtt. Kérjük a megtalálót, a bicikli igazolványt jutalom ellenében adja le a Constructio-céghez, Molotov-utca 7. szám. 4745

BRÉTFÜBEN 2 és fél holdas gyümölcsösből a fű eladó. Érdeklődni lakásomat kisebb kertés lakással. Kull-vendéglőben, Kossuth Lajos-utca 4. szám alatt. F.

Figyelem!

Fogorvosok! Fogászok!

A „DENTOCOOP” fogászati szövetkezet, Kolozsvár, Molotov-utca 18 szám alatt megnyitotta

fogászati szaküzletét

és **fogászati laboratóriumát** ahol mindennemű fogászati, fém, porcellán és műgyanta munkát pontos és elsőrendű kivitelben, jutányos szövetkezeti áron vállal. Vidéki megrendelőknek 48 óra alatt postáz

„DENTOCOOP”
fogászati ellátó és termelő szövetkezet